

MINISTERSTWO
GOSPODARKI

Rozwój biogazowni w Polsce-nowe prawo

Rozwój biogazowni w świetle postanowień Polityki energetycznej

Polski do 2030 r.

Maciej Kapalski

Departament Energii Odnawialnej

Ministerstwo Gospodarki

Wrocław, 24 października 2013 r.

Podstawowe kierunki polityki energetycznej

Polska, jako kraj członkowski Unii Europejskiej, czynnie uczestniczy w tworzeniu wspólnotowej polityki energetycznej, a także dokonuje implementacji jej głównych celów w specyficznych warunkach krajowych, biorąc pod uwagę ochronę interesów odbiorców, posiadane zasoby energetyczne oraz uwarunkowania technologiczne wytwarzania i przesyłu energii.

Podstawowymi kierunkami polskiej polityki energetycznej są:

- Poprawa efektywności energetycznej,
- Wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii,
- Dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej,
- Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw,
- Rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii,
- Ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko.

Cele w zakresie rozwoju wykorzystania OZE

Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,

Osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych, oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji,

Ochronę lasów przed nadmiernym eksploataowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną,

Wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa,

Zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach

Cel nowelizacji oraz przebieg prac nad tzw. Małym Trójpakiem

CEL - Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (druk nr 946) ma na celu zapewnić pełne wdrożenie dyrektywy 2009/28/WE, a także uzupełnić wdrożenie dyrektywy 2009/72/WE oraz dyrektywy 2009/73/WE

- **19 października 2012 r.** - Projekt wpłynął do Sejmu
- **11 i 14 grudnia 2012 r.** - I czytanie projektu na posiedzeniu Sejmu
- **Styczeń – czerwiec 2013 r.** - praca w komisjach, II i III czytanie
- **21 czerwca 2013 r.** – uchwalenie ustawy przez Sejm RP, skierowanie do Senatu RP
- **26 lipca 2013 r.** – rozpatrzenie uwag Senatu RP, uchwalenie ustawy przez Sejm RP
- **15 sierpnia 2013 r.** – podpisanie ustawy przez Prezydenta RP
- **27 sierpnia 2013 r.** – publikacja (Dz. U. z 2013 r., poz. 984).

Rozwiązania pro-konsumenckie [1]

- **Odbiorca wrażliwy** - wprowadzenie systemu ochrony odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej i paliw gazowych oraz obowiązku montażu liczników zdalnego odczytu na wniosek tego odbiorcy
- **Sądy polubowne** - rozszerzenie kognicji sądów polubownych działających na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej o sprawy z zakresu energetyki
- **Zmiana sprzedawcy** - umożliwienie odbiorcy końcowemu zmiany sprzedawcy w ciągu 21 dni, bez ponoszenia kosztów i odszkodowań innych niż wynikające z treści umowy

Rozwiązania pro-konsumenckie [2]

- **Wstrzymanie dostarczania** - uregulowanie procedury wstrzymania dostarczania paliw gazowych i energii w przypadku złożenia reklamacji do przedsiębiorstwa energetycznego lub wniesienia odwołania do sądu polubownego albo Prezesa URE przez odbiorcę paliw gazowych lub energii elektrycznej, lub ciepła. Przedsiębiorstwo energetyczne nie może wstrzymać dostarczania do czasu rozpatrzenia reklamacji lub odwołania
- **Kopia zbioru praw konsumenta** - sprzedawca paliw gazowych lub energii został zobowiązany do informowania odbiorcy tych paliw lub energii w gospodarstwie domowym o jego prawach, w tym sposobie wnoszenia skarg i rozstrzygania sporów, oraz dostarczania temu odbiorcy kopii zbioru praw konsumenta energii i zapewniania jego publicznego dostępu

Rozwiązania ułatwiające wykonywanie działalności gospodarczej

- **Odbiorcy przemysłowi** - zdefiniowanie odbiorcy przemysłowego oraz stworzenie systemu preferencji w postaci zmniejszenia obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji
- **Przyłączanie OZE i mikroinstalacji** - określono nowe zasady przyłączania odnawialnych źródeł energii i mikroinstalacji do sieci. Mikroinstalacje zostały zwolnione z obowiązku wnoszenia opłaty za przyłączenie do sieci
- **Gwarancje pochodzenia oraz instalatorzy** - wprowadzono nowe rozwiązania dotyczące gwarancji pochodzenia, krajowego planu działania w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz system certyfikacji dla instalatorów mikro i małych instalacji
- **Plany rozwoju sieci** - zniesienie obowiązku przedkładania do zatwierdzenia przez Prezesa URE na rzecz ich uzgadniania

Pozostałe zmiany w Małym Trójpaku [1]

- **Zmiany w zakresie rozdziału wykonywania działalności operatorskiej**
- **Niezależność** - OSP i OSPoł powinien pozostać pod względem formy prawnej i organizacyjnej oraz podejmowania decyzji niezależny od wykonywania innych działalności nie związanych z przesyłaniem lub dystrybucją. Będzie on mógł udostępniać środki trwałe innym podmiotom na cele niezwiązane z wytwarzaniem i obrotem, jeżeli warunki techniczne i wymagania bezpieczeństwa na to pozwalają
- **Procedura przyznawania certyfikatu OSP**, w tym w odniesieniu do podmiotów z państw trzecich, potwierdzającego spełnianie kryteriów niezależności
- **Niezależność Prezesa URE** - kadencyjność sprawowania urzędu (5 lat) oraz warunki odwołania Prezesa URE, a także uregulowanie statusu wiceprezesa URE

Pozostałe zmiany w Małym Trójpaku [2]

- **Obligo giełdowe dla paliw gazowych** - zobowiązanie przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się obrotem paliwami gazowymi do sprzedaży nie mniej niż 55 % (1.01.2015 r.) gazu ziemnego wysokometanowego wprowadzonego w danym roku do sieci przesyłowej na giełdach towarowych lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Polski rynek regulowany
- **Przechowywanie danych** - zobowiązanie sprzedawcy paliw gazowych i energii elektrycznej do przechowywania danych o zawartych umowach oraz derywatach gazowych lub energetycznych przez okres co najmniej 5 lat. Ponadto, przedsiębiorstwa energetyczne zostały zobowiązane do prowadzenia ewidencji księgowej w sposób umożliwiający odrębne obliczanie kosztów i przychodów, zysków i strat dla wykonywanej działalności gospodarczej
- **Rozwiązania prosumenckie** – zwolnienie z obowiązku prowadzenia działalności gospodarczej w przypadku wytwarzania energii elektrycznej w mikroinstalacji OZE. Obowiązek zakupu energii po cenie 80% energii czarnej w przypadku sprzedaży nadwyżek wytworzonej energii elektrycznej w mikroinstalacji przez te osoby.

MAŁY TRÓJPAK – Nowe prawo

Definicja OZE

- **Art. 3 pkt 20 (Mały trójpak)**
- odnawialne źródło energii – źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, **aerothermalną**, geothermalną, **hydrothermalną**, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, **biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów**, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków **albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych**;
- **Art. 3 pkt 20 (PE – ustawa obowiązująca)**
- odnawialne źródło energii - źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, geothermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych;
- *versus*
- **Art. 20f (Mały trójpak)**
- Przez energię ze źródeł odnawialnych, o której mowa w niniejszym rozdziale, rozumie się energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerothermalną, geothermalną, hydrothermalną, energię fal, prądów i pływów morskich, energię spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych

Zakres Małego i Dużego Trójpaku

- Rozwiązania przedstawione powyżej w zakresie tzw. Małego Trójpaku znajdują się również tzw. Dużym Trójpaku
- Ponieważ Mały Trójpak skupiony jest tylko na kwestiach wymagających wdrożenia dyrektyw unijnych jest znacznie węższy w swoim zakresie od Dużego Trójpaku
- W Dużym Trójpaku natomiast znajdują się ponadto kwestie, które dotyczą całej energetyki i nie są wyłącznie wynikiem implementacji prawa wspólnotowego
- Podsumowując: wszystkie zagadnienia uregulowane w Małym Trójpaku znajdują się w Dużym, natomiast zakres Dużego Trójpaku wykracza znacznie poza zakres Małego Trójpaka

Przebieg prac nad tzw. Dużym Trójpakiem

- **22 grudnia 2011 r.** – opublikowanie projektu ustawy – Prawo energetyczne i poddanie go konsultacjom społecznym i międzyresortowym
- **Styczeń - luty 2012 r.** – analiza uwag zgłaszanych do projektu w trakcie konsultacji międzyresortowych i społecznych
- **Marzec – maj 2012 r.** – uzgadnianie NPE: międzyresortowe - 11 spotkań; społeczne – dwudniowa debata nad projektem – łącznie 1767 uwag, 122 podmioty
- **Czerwiec – wrzesień 2012 r.** – opracowywanie projektu uwzględniającego uzgodnienia międzyresortowe i społeczne, aktualizacja uzasadnienia i OSR oraz opracowywanie projektu ustawy wprowadzającej
- **Październik 2012 r.** – publikacja projektu
- **Grudzień 2012 r.** – rozpatrywanie projektu przez Komitet ds. Europejskich i rekomendowanie go do rozpatrzenia przez SKRM
- **15 stycznia 2013 r.** – przekazanie projektu do rozpatrzenia przez Stały Komitet Rady Ministrów

Cel regulacji

MINISTERSTWO
GOSPODARKI

- uporządkowanie oraz uproszczenie obowiązujących przepisów
- wyłączenie z obecnie obowiązującej ustawy – Prawo energetyczne zagadnień dotyczących odnawialnych źródeł energii oraz gazu i uregulowanie ich w odrębnych aktach prawnych
- wprowadzenie rozwiązań podyktowanych rozwojem rynków i ochroną odbiorców
- dostosowanie obecnie obowiązujących rozwiązań do warunków rynkowych
- uwieńczenie procesu transpozycji dyrektyw unijnych

***Ustawa
o odnawialnych źródłach energii
(projekt)***

Założenia dla osiągnięcia celów w zakresie OZE określonych w strategii Europa 2020

1. Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE) jest jednym z najważniejszych kierunków Polityki energetycznej Polski do 2030 r.
2. Konieczność wypełnienia celów w zakresie wykorzystywania „zielonej elektryczności” została wprowadzona w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/77/EC, która następnie została zastąpiona dyrektywą 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. *sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych*.
3. Dyrektywa 2001/77/EC określała cele w zakresie elektryczności, natomiast Dyrektywa 2009/28/WE określa minimalne cele udziału OZE w końcowym zużyciu energii brutto. Dla Polski cel fakultatywny na rok 2010 wynosił 7,5 %, natomiast obligatoryjny cel na 2020 r. wynosi 15%.

W tym celu opracowano projekty ustaw wdrażających dyrektywy:

- 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej w zakresie biopaliw ciekłych i biokomponentów (projekt ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych zostanie przekazany pod obrady KSE)
- 2009/30/WE odnośnie specyfikacji benzyn i oleju napędowego (Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz niektórych innych ustaw obecnie rozpatrywany jest przez KRM)

Wprowadzono do powszechnego obrotu oleju napędowego z zawartością do 7 % biokomponentów tzw. paliwa „B7” dzięki wejściu w życie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 7 lutego 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych;

Przygotowano mechanizmy wsparcia rynku biokomponentów i biopaliw ciekłych, poprzez opracowanie:

- projektu rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych warunków, sposobu i trybu przyznawania dofinansowania na realizację działań związanych z wytwarzaniem biokomponentów, produkcją biopaliw ciekłych lub innych paliw odnawialnych i wykorzystaniem ich w transporcie (oczekuje na akceptację Ministra Finansów),
- projektów dokumentacji konkursowych dla poszczególnych działań.

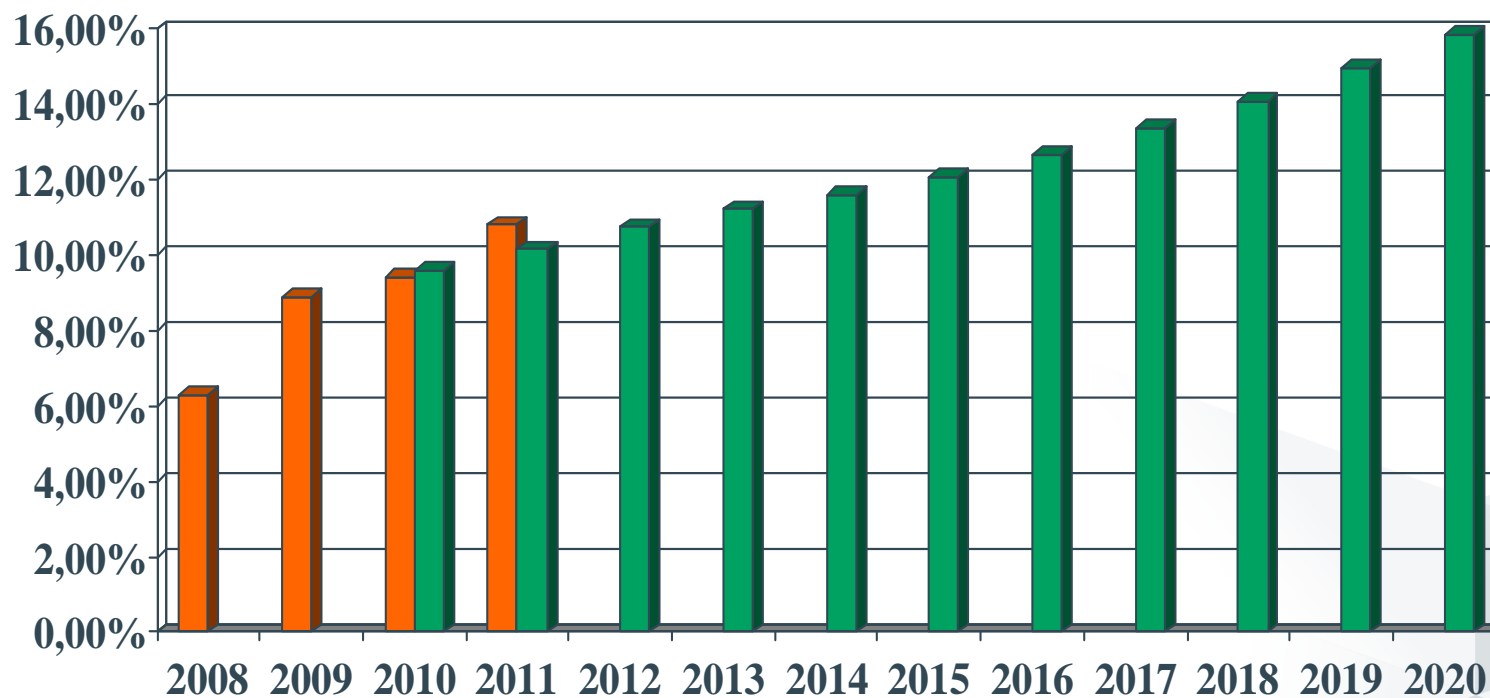
W dn. 18 października 2012 r. Minister Gospodarki po pozytywnej notyfikacji przez Komisję Europejską podpisał zmienione rozporządzenie w sprawie świadectw pochodzenia, co złagodziło efekt nadpodaży w systemie wsparcia dla OZE

W 2012 r. powstało 229 nowych koncesjonowanych źródeł OZE

W 2012 r. moc zainstalowana OZE w sektorze elektroenergetyki zwiększyła się z 3082 MW do 4416 MW, co było największym wzrostem w historii

Wstępne dane Ministerstwa Gospodarki wskazują, że ilość energii elektrycznej wytworzonej z OZE w 2012 r. wzrosła o 25 % r/r i wyniosła ok. 16,6 TWh

Rozwój odnawialnych źródeł energii w Polsce.

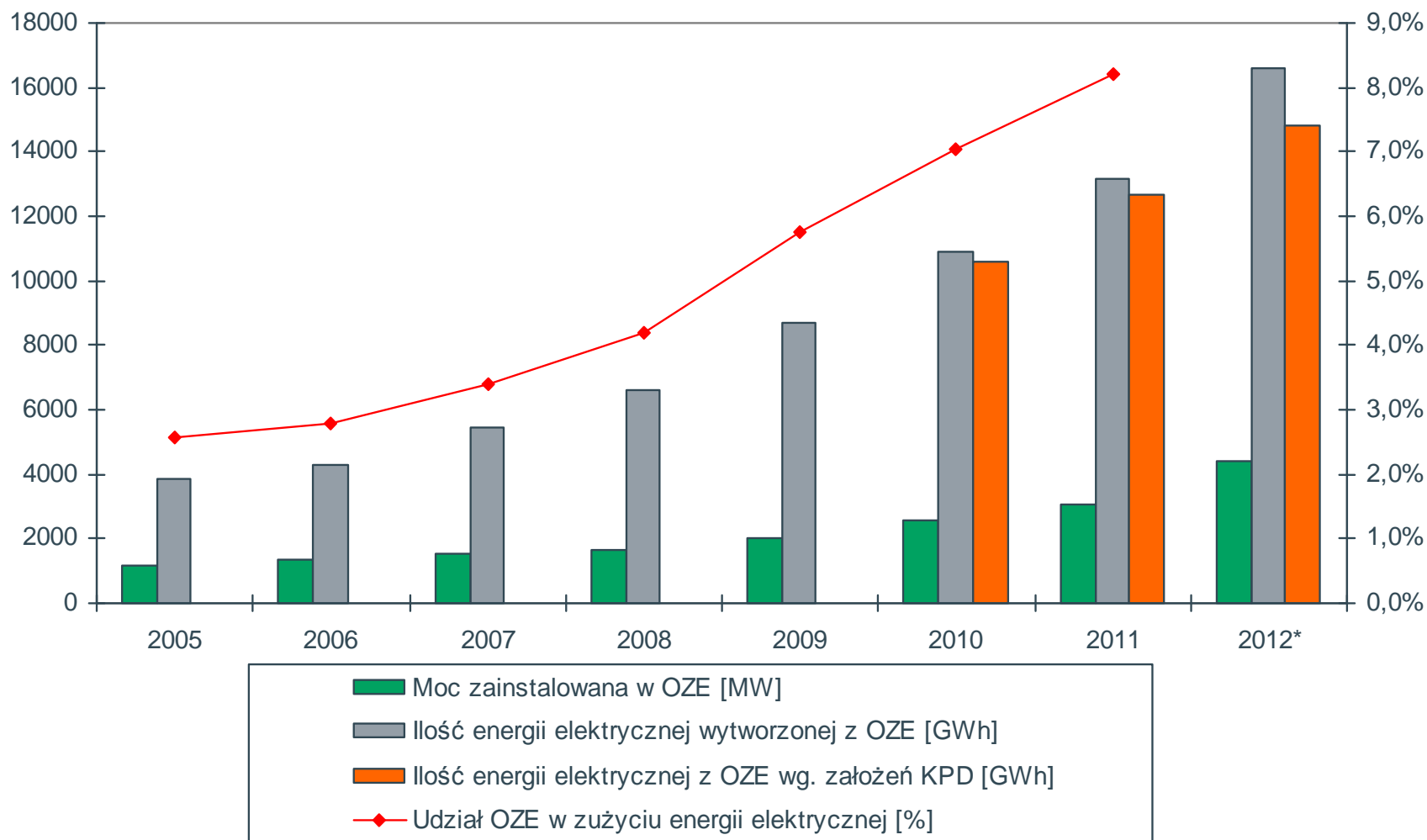

■ Udział OZE w końcowym zużyciu energii [%]

■ Prognoza realizacji celu w zakresie OZE do 2020 r. [%]

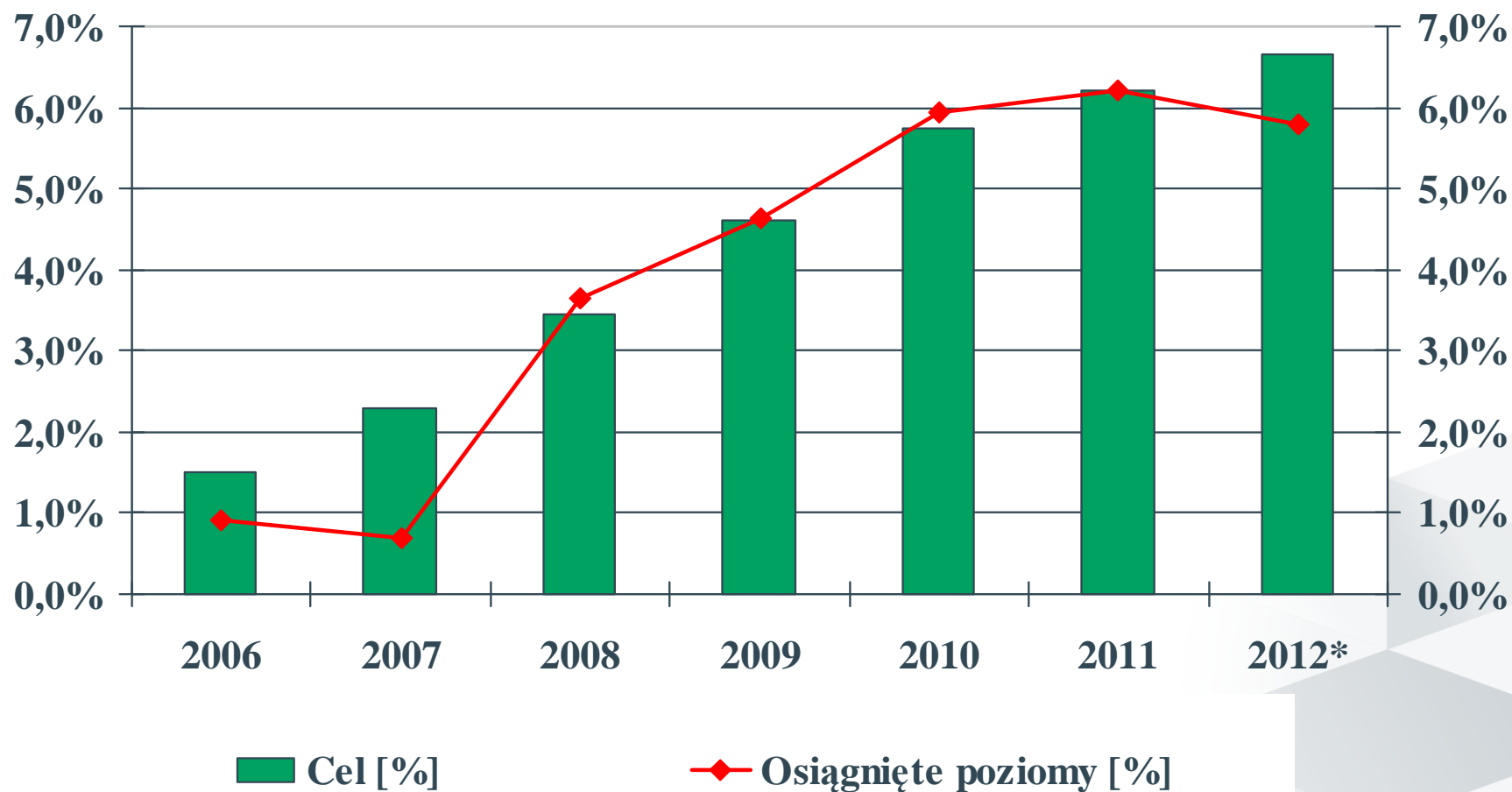

Moce zainstalowane w OZE, produkcja energii elektrycznej z OZE, produkcja energii elektrycznej z OZE wg. KPD oraz udział OZE w zużyciu energii elektrycznej (dane historyczne)

Wypełnienie obowiązku wykorzystania biopaliw

* - w 2012 r. zostały zmienione zasady realizacji obowiązku

Ustawa o OZE a rozwój energetyki odnawialnej w Polsce

SYSTEM WSPARCIA OZE

versus

efektywne działanie na rynku OZE

PODSUMOWANIE

Efektywność sektora biogazowni rolniczych: konieczność zmniejszenia kosztów funkcjonowania, efektywne wykorzystanie ciepła, minimalizacja kosztu substratów, efektywne wykorzystanie ciepła i materiału pofermentacyjnego, poszukiwanie nowych form wsparcia (np. gwarancja pochodzenia).

Ustawa o OZE a rozwój energetyki odnawialnej w Polsce

SYSTEM WSPARCIA OZE

System aukcyjny - optymalizacja systemu wsparcia

Zakresem optymalizacji objęto:

- Utrzymanie obecnego systemu wsparcia dla istniejących instalacji odnawialnych źródeł energii, co zagwarantuje poszanowanie praw nabytych dla wszystkich, którzy byli wytwórcami energii elektrycznej z OZE przed wejściem w życie ustawy.
- Zaproponowanie nowych rozwiązań dla istniejących instalacji odnawialnych źródeł energii, w celu optymalizacji rachunku ekonomicznego.
- Wdrożenie nowoczesnego systemu aukcji dla nowych i zmodernizowanych instalacji odnawialnych źródeł energii, gwarantującego maksymalizację korzyści związanych z potrzebą osiągnięcia określonego udziału OZE do 2020 roku.
- Wprowadzenie rozwiązań umożliwiających rozwój małoskalowej energetyki prosumenckiej służącej zaspokajaniu własnych potrzeb energetycznych przez odbiorców.

Wsparcie dla wysokosprawnej kogeneracji

MINISTERSTWO
GOSPODARKI

Nowe Prawo Energetyczne

Koncepcja nowego wsparcia dla wytwórców w wysokosprawnej kogeneracji.

Wsparcie inwestycyjne oparte na certyfikacie **pomarańczowym** - dedykowanym nowopowstałym instalacjom CHP

Zmiana ustawy Prawo energetyczne tzw. „mała ustawa energetyczna”

- Przedłużenie funkcjonującego w latach 2007-2012 wsparcia opartego na **żółtych** i **czerwonych** certyfikatach do końca 2014 r.
- Ustawa przyjęta przez Radę Ministrów 2 stycznia 2013 r.
- W kwietniu 2013 r. skierowana do Sejmu RP oraz do notyfikacji Komisji Europejskiej

Dziękuję za uwagę
Maciej.Kapalski@mg.gov.pl

Ministerstwo
Gospodarki
Departament
Energetyki

Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

tel +48 22 693 50 00
fax +48 22 693 40 46

email mg@mg.gov.pl
web www.mg.gov.pl